Parlamentul European
2024-2029

Comisia pentru control bugetar

2025/2034(INI)

16.10.2025

PROIECT DE RAPORT

referitor la alegerea indicatorilor de performanță pentru audit și control bugetar în contextul măsurilor de finanțare menite să sprijine realizarea competitivității europene pe viitor
(2025/2034(INI))

Comisia pentru control bugetar

Raportor: Olivier Chastel

CUPRINS

Pagina

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN 3

EXPUNERE DE MOTIVE 9

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la alegerea indicatorilor de performanță pentru audit și control bugetar în contextul măsurilor de finanțare menite să sprijine realizarea competitivității europene pe viitor

(2025/2034(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană,

– având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093 al Consiliului din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027[1],

– având în vedere Regulamentul (UE, Euratom) 2024/765 al Consiliului din 29 februarie 2024 de modificare a Regulamentului (UE, Euratom) 2020/2093 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027[2],

– având în vedere Regulamentul (UE, Euratom) 2022/2496 al Consiliului din 15 decembrie 2022 de modificare a Regulamentului (UE, Euratom) 2020/2093 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027[3],

– având în vedere Acordul interinstituțional din 16 decembrie 2020 dintre Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară, precum și privind noile resurse proprii, inclusiv o foaie de parcurs în vederea introducerii de noi resurse proprii[4],

– având în vedere comunicarea Comisiei din 8 iunie 2021 privind cadrul de performanță pentru bugetul UE aferent CFM 2021-2027 [COM(2021)0366] și documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei [SWD(2021)0133],

– având în vedere propunerea Comisiei din 16 iulie 2025 de regulament al Consiliului de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2028-2034 [COM(2025)0571],

– având în vedere propunerea Comisiei din 16 iulie 2025 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unui cadru de monitorizare a cheltuielilor și de evaluare a performanței bugetare, precum și a altor reguli orizontale pentru programele și activitățile Uniunii [COM(2025)0545], precum și raportul aferent de evaluare a impactului [SWD(2025)0590],

[1] JO L 433 I, 22.12.2020, p. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
[2] JO L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj.
[3] JO L 325, 20.12.2022, p. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2496/oj.
[4] JO L 433 I, 22.12.2020, p. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

– având în vedere propunerea Comisiei din 16 iulie 2025 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Fondului european pentru competitivitate (FEC), inclusiv a programului specific pentru activități de cercetare și inovare în domeniul apărării, de abrogare a Regulamentelor (UE) 2021/522, (UE) 2021/694, (UE) 2021/697, (UE) 2021/783, de abrogare a unor dispoziții ale Regulamentelor (UE) 2021/696, (UE) 2023/588 și de modificare a Regulamentului (UE) [EDIP] [COM(2025)0555],

– având în vedere Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii[5] (Regulamentul financiar), în special articolul 33,

– având în vedere documentul publicat la 18 iulie 2024 de Președinta Comisiei, Ursula von der Leyen, și intitulat „Europa – în fața unei alegeri. Orientările politice pentru următoarea Comisie Europeană 2024-2029”,

– având în vedere raportul lui Mario Draghi din 9 septembrie 2024 intitulat „Viitorul competitivității europene” (raportul Draghi),

– având în vedere raportul lui Enrico Letta din 17 aprilie 2024 intitulat „Mult mai mult decât o piață” (raportul Letta),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 29 ianuarie 2025 intitulată „O Busolă pentru competitivitatea UE” [COM(2025)0030],

– având în vedere comunicarea Comisiei din 11 februarie 2025 intitulată „Calea către următorul cadru financiar multianual” [COM(2025)0046],

– având în vedere rezoluția sa din 7 mai 2025 referitoare la un buget pe termen lung revizuit pentru Uniune într-o lume în schimbare[6],

– având în vedere publicațiile Curții de Conturi Europene (CCE),

– având în vedere studiul solicitat de Comisia pentru bugete și intitulat „Un cadru de performanță pentru bugetul UE – concepte și practici”, care a fost publicat în martie 2024[7],

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A10-0000/2025),

A. întrucât, în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare, astfel cum este definit în Regulamentul financiar, execuția fondurilor UE trebuie să aibă loc în conformitate cu principiile economiei, eficienței și eficacității; întrucât conceptul de performanță în ceea ce privește bugetul ar trebui să fie legat de aplicarea directă a principiului bunei gestiuni financiare;

[5] JO L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
[6] Texte adoptate, P10_TA(2025)0090.
[7] Studiu – „Performance framework for the EU budget – Concepts and practices” (Un cadru de performanță pentru bugetul UE – concepte și practici), Parlamentul European, Direcția Generală Politici Interne, Departamentul tematic pentru afaceri bugetare, martie 2024.

B. întrucât, în conformitate cu Regulamentul financiar, ar trebui stabilită o legătură între obiectivele fixate și indicatorii de performanță, rezultate și principiile economiei, eficienței și eficacității; întrucât progresele înregistrate în procesul de realizare a obiectivelor ar trebui monitorizate cu ajutorul unor indicatori de performanță relevanți, acceptați, credibili, simpli, solizi și bazați pe dovezi științifice recunoscute pe scară largă; întrucât ar trebui definită o metodologie eficace, transparentă și cuprinzătoare, după caz;

C. întrucât asigurarea prosperității și a competitivității sustenabile a UE face parte din prioritățile politice ale Comisiei pentru perioada 2024-2029;

D. întrucât raportul Draghi a atras atenția asupra faptului că scăderea competitivității UE, exacerbată de mediul geopolitic din ce în ce mai instabil și cumulată cu succesiunea crizelor cu care s-a confruntat Uniunea în ultimii ani, reprezintă o amenințare existențială la adresa Uniunii; întrucât raportul estimează că UE trebuie să mobilizeze investiții publice și private suplimentare echivalente cu 4,4-4,7 % din PIB-ul UE – aproximativ 750-800 de miliarde EUR anual între 2025 și 2030 – pentru a elimina deficitul de investiții;

E. întrucât Busola pentru competitivitate, care valorifică, de asemenea, conținutul raportului Draghi, stabilește calea strategică care permite Uniunii să-și restabilească competitivitatea la nivel mondial, axându-se pe trei piloni centrali – inovarea, decarbonizarea și securitatea economică –, completați de factori favorizanți orizontali, cum ar fi simplificarea, o coordonare sporită la nivelul UE și al statelor membre și o piață unică consolidată, în conformitate cu raportul Letta;

F. întrucât CCE a constatat în mod repetat deficiențe cu privire la conceperea și punerea în aplicare a sistemelor de măsurare a performanței utilizate pentru programele de finanțare ale UE, precum și cu privire la mecanismele de garantare a responsabilității acestora și a solicitat utilizarea pe scară mai largă a indicatorilor de performanță care măsoară și monitorizează efectele pe termen mai lung ale cheltuielilor UE,

Observații generale privind cadrul de performanță pentru bugetul UE și utilizarea indicatorilor de performanță

1. reamintește necesitatea de a se asigura faptul că bugetul UE îndeplinește prioritățile de politică ale Uniunii, inclusiv stimularea competitivității, promovarea prosperității sustenabile și asigurarea suveranității și independenței UE ca actor geopolitic;

2. consideră că este imperativ ca bugetul UE să se concentreze mai mult pe rezultate; reafirmă necesitatea de a stabili și de a utiliza indicatori de performanță specifici, măsurabili, realizabili, relevanți și cu termene precise (SMART), pentru a monitoriza și a evalua progresele înregistrate în direcția atingerii obiectivelor de politică ale UE;

3. observă cu îngrijorare că, în auditurile sale, CCE a constatat în mod repetat că majoritatea indicatorilor de performanță utilizați pentru programele de finanțare ale UE sunt indicatori de resurse și de realizare, care nu oferă informații relevante cu privire la progresele înregistrate în atingerea obiectivelor acțiunilor finanțate de UE; regretă, de asemenea, că, în multe cazuri, s-a constatat că datele de referință pentru indicatori lipseau, iar datele subiacente utilizate pentru indicatori nu erau nici trasabile, nici fiabile; invită Comisia să se asigure că indicatorii utilizați pentru proiectele finanțate de

UE sunt măsurabili, verificabili și bazați pe surse de date fiabile, care garantează trasabilitatea datelor subiacente, cu valori de referință și definiții clare, pentru a preveni interpretările divergente;

4. regretă caracterul excesiv de complex și fragmentat pe care continuă să îl aibă cadrul de performanță a bugetului UE pentru perioada 2021-2027; ia act de evaluarea Comisiei[8], conform căreia peste 5 000 de indicatori de performanță eterogeni și neagregabili sunt utilizați în cadrul financiar multianual (CFM) 2021-2027, iar aproximativ 7 000 de jaloane și ținte au fost definite în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR), răspunzând unor nevoi diferite, cum ar fi evaluarea performanței în contextul proiectului de buget și monitorizarea și evaluarea programelor, a planurilor statelor membre și a plăților efectuate;

5. ia act de propunerea Comisiei, conform căreia CFM 2028-2034, inclusiv Fondul european pentru competitivitate (FEC), ar trebui să fie monitorizate printr-un set standardizat de indicatori de performanță aplicabili tuturor programelor bugetare ale UE, astfel cum se prevede în propunerea sa de regulament privind performanța[9]; ia act de faptul că a fost propusă o aplicare simplificată a cadrului de performanță pentru garanțiile bugetare și instrumentele financiare din cadrul FEC;

6. consideră că ar trebui simplificat cadrul de performanță a bugetului UE, astfel încât să se asigure o abordare armonizată în ceea ce privește măsurarea efectelor cheltuielilor UE în toate statele membre, să se reducă sarcina administrativă globală, să se raționalizeze obligațiile de raportare și să se sporească transparența prin reducerea supraîncărcării cu informații, permițând în același timp ca efectele finanțării UE să fie reflectate pe deplin, inclusiv valoarea adăugată a intervențiilor UE, care nu ar putea fi realizată de statele membre acționând individual;

7. reamintește că abordările în materie de colectare a datelor variază de la un stat membru la altul și, totodată, în interiorul statelor membre, ceea ce face dificilă agregarea datelor privind performanța la nivelul UE; își reiterează apelul adresat Comisiei de a dezvolta o infrastructură informatică sigură și interoperabilă, valorificând, în același timp, capacitățile de inteligență artificială, învățare automată și extragere a datelor pentru a îmbunătăți punerea în aplicare a politicilor și pentru a facilita monitorizarea, raportarea și supravegherea; insistă ca datele și metodologiile referitoare la indicatori să fie puse la dispoziția publicului în timp real printr-un sistem interoperabil de monitorizare, raportare și audit, sporind astfel transparența și asigurând trasabilitatea până la nivelul proiectelor și al beneficiarilor finali;

8. consideră că este esențial să se verifice și să se asigure fiabilitatea datelor utilizate pentru stabilirea indicatorilor de performanță; constată cu îngrijorare că, din cauza introducerii și utilizării din ce în ce mai frecvente a modelelor de performanță, cum ar fi MRR, care se bazează pe finanțare nelegată de costuri – în cazul căreia plățile sunt efectuate în raport cu atingerea jaloanelor și a țintelor stabilite anterior – deficiențele în ceea ce privește fiabilitatea datelor pot afecta negativ interesele financiare ale Uniunii;

[8] Raport de evaluare a impactului [SWD(2025)0590] care însoțește propunerea Comisiei de regulament de stabilire a unui cadru de monitorizare a cheltuielilor bugetare și de performanță a bugetului [COM(2025)0545].
[9] COM(2025)0545.

9. invită Comisia să includă în raportarea sa privind performanța informații substanțiale privind mecanismele de asigurare a calității utilizate pentru indicatorii de performanță; solicită ca toate datele privind performanța raportate de statele membre să facă obiectul unei verificări independente, inclusiv de către organismele naționale de audit și de către CCE, și ca rezultatele să fie puse la dispoziția Parlamentului;

Indicatori de performanță asociați cu stimularea competitivității UE

10. reamintește că raportul Draghi îndeamnă UE să implementeze în continuare reforme profunde pentru a stimula competitivitatea, punând accentul pe inovare, decarbonizare și apărare, și solicită să se realizeze investiții masive în sectoare strategice, cum ar fi energia verde, infrastructura digitală și producția avansată, care să fie sprijinite de simplificarea reglementărilor și de o coordonare mai strânsă la nivelul UE; consideră, în acest sens, că un cadru de performanță solid este esențial pentru urmărirea progreselor și măsurarea impactului;

11. subliniază că punerea în aplicare a recomandărilor raportului Draghi ar trebui monitorizată folosind indicatori de performanță relevanți care să reflecte progresele UE în procesul de îmbunătățire a competitivității sale; subliniază că indicatorii trebuie concepuți cu atenție și ar trebui să reflecte nu numai realizările (de exemplu, numărul de proiecte finanțate), ci și rezultatele și impactul (de exemplu, creșterea productivității, reducerea emisiilor, crearea de locuri de muncă, efectul de pârghie al programelor UE, în special în ceea ce privește mobilizarea investițiilor private), cu scopul de a măsura eficiența și eficacitatea cheltuielilor UE;

12. subliniază că este necesar ca datele la nivel de proiect să fie incluse în raportarea îmbunătățită cu privire la performanță care vizează instrumentele financiare implementate în cadrul gestiunii indirecte, cum ar fi InvestEU; recunoaște că, având în vedere natura bazată pe piață și pe cerere a instrumentelor financiare, performanța unor astfel de programe depinde de măsura în care ele sunt adoptate de piață, ceea ce limitează capacitatea Comisiei de a stabili obiective de etapă și ținte predefinite;

13. invită Comisia și statele membre să stabilească și să utilizeze în mod consecvent un set armonizat de indicatori de bază, axați pe promovarea competitivității în toate statele membre, cu scopul de a face posibile comparabilitatea, analiza comparativă și agregarea datelor la nivelul UE, permițând, în același timp, utilizarea unor indicatori adaptați la nevoile naționale sau regionale, după caz; subliniază că asociațiile de întreprinderi, instituțiile de cercetare și societatea civilă ar trebui să fie consultate în definirea și revizuirea indicatorilor, pentru a se asigura că acestea reflectă nevoile reale în materie de competitivitate;

14. consideră că, în cazul proiectelor care promovează inovarea și sprijină tehnologiile strategice, ar putea fi utilizați următorii indicatori de realizare: volumul finanțării mobilizate, randamentul investițiilor, numărul de proiecte finanțate per sector (și anume, inteligența artificială, tehnologiile cuantice, biotehnologiile) și numărul de întreprinderi nou-înființate și de întreprinderi în curs de extindere create sau extinse în UE; consideră că ar putea fi utilizați și indicatori de rezultat, cum ar fi numărul de brevete depuse de proiectele finanțate de UE și rata de supraviețuire a întreprinderilor finanțate de UE după trei ani;

15. consideră că relocarea industrială către UE ar trebui sprijinită pentru a reduce dependențele strategice ale UE; propune ca progresele să poată fi măsurate cu ajutorul unor indicatori de realizare, cum ar fi numărul de proiecte și de întreprinderi mici și mijlocii care au fost relocate în UE, numărul de întreprinderi nou-înființate și în curs de extindere create sau extinse și crearea de locuri de muncă industriale în regiunile vizate; consideră că ar putea fi utilizați, de asemenea, indicatori de rezultat, cum ar fi reducerea importurilor, ca o consecință a scăderii dependenței strategice de materiile prime critice importate;

16. consideră că ar trebui sprijinite achizițiile industriale comune de energie pentru a reduce costurile energiei și a asigura continuitatea aprovizionării; propune ca progresele să poată fi măsurate cu ajutorul unor indicatori de realizare, cum ar fi numărul de întreprinderi participante și ponderea energiei din surse regenerabile în contractele comune; consideră că ar putea fi utilizați, de asemenea, indicatori de rezultat, cum ar fi modificarea prețurilor medii la energie în industriile vizate și reducerea întreruperilor aprovizionării;

17. consideră că UE ar trebui să investească în talente în sectoarele critice, pentru a spori competitivitatea pe termen lung a UE prin intermediul unei forțe de muncă capabile; sugerează că progresele ar putea fi măsurate cu ajutorul unor indicatori de realizare, cum ar fi numărul de tineri formați anual (cu un accent special pe echilibrul de gen), rata de participare la programele de învățare pentru adulți și de învățare pe tot parcursul vieții și rata de satisfacție a întreprinderilor partenere; consideră că ar putea fi utilizați și indicatori de rezultat, cum ar fi modificarea ratei de ocupare a forței de muncă în sectoarele vizate;

18. consideră că, pentru a accelera proiectele industriale verzi și digitale, ar trebui să se acorde o atenție deosebită întreprinderilor mici și mijlocii inovatoare, urmărind, în același timp, simplificarea; sugerează că progresele ar putea fi măsurate cu ajutorul unor indicatori precum numărul de proiecte aprobate anual, ponderea căilor de atac sau a litigiilor legate de proceduri și timpul necesar pentru accesarea finanțării UE – de la cerere la plată;

°

° °

19. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

În discursul său din 2023 privind starea Uniunii, Președinta Comisiei, Ursula von der Leyen, a anunțat că i-a solicitat lui Mario Draghi, fostul președinte al Băncii Centrale Europene (2011-2019) și fostul prim-ministru al Italiei (2021-2022), să pregătească un raport privind viitorul competitivității europene. Mario Draghi și-a prezentat raportul privind viitorul competitivității europene la 9 septembrie 2024.

Raportul Draghi avertizează că scăderea competitivității, agravată de instabilitatea geopolitică și de crize precum războiul purtat de Rusia împotriva Ucrainei, reprezintă o amenințare existențială pentru UE. Raportul evidențiază un decalaj din ce în ce mai mare în materie de productivitate față de economiile majore – în special SUA – ca urmare a investițiilor insuficiente în inovare, digitalizare și competențe. Obstacolele esențiale identificate de raport, în acest context, sunt costurile ridicate ale energiei și dependențele strategice, în special în ceea ce privește tehnologiile digitale.

Pentru a elimina deficitul de investiții, UE trebuie să mobilizeze aproximativ 750-800 de miliarde EUR anual (echivalentul a 4,4-4,7 % din PIB-ul UE) în perioada 2025-2030, vizând sectoare strategice precum energia verde, infrastructura digitală, C&D, apărarea și tehnologiile avansate de producție. Aceste eforturi trebuie sprijinite prin simplificarea reglementărilor și printr-o coordonare mai strânsă la nivelul UE.

Ca răspuns, Comisia a lansat Busola pentru competitivitate în ianuarie 2025, axându-se pe inovare, decarbonizare și securitate economică. Propunerea Comisiei din 16 iulie 2025 privind CFM 2028-2034 include un Fond european pentru competitivitate și un cadru simplificat de performanță a bugetului UE pentru perioada de după 2027.

Raportorul consideră că, în contextul punerii în aplicare a unei viitoare strategii europene în materie de competitivitate, eficacitatea măsurilor de finanțare ale UE trebuie monitorizată și evaluată cu atenție. Buna gestiune financiară a fondurilor UE ar trebui monitorizată numai cu ajutorul unor indicatori de performanță relevanți și pertinenți care să reflecte progresele înregistrate de UE în ceea ce privește creșterea competitivității sale. Acest lucru este posibil numai dacă se instituie un cadru de performanță solid, bazat pe indicatori de performanță specifici, măsurabili, realizabili, relevanți și cu termene precise (SMART). Indicatorii de performanță trebuie să fie concepuți cu atenție și ar trebui să reflecte nu numai realizările (de exemplu, numărul de proiecte finanțate), ci și rezultatele și impactul (de exemplu, creșterea productivității, reducerea emisiilor, crearea de locuri de muncă, proporția capitalului privat mobilizat în cadrul programelor UE), cu scopul de a măsura eficiența și eficacitatea cheltuielilor UE. Cu un set cuprinzător de indicatori de performanță, va fi posibil să se evalueze atât efectele directe ale finanțării asupra economiei, cât și sustenabilitatea pe termen lung și creșterea competitivității europene.